

MINISTERSTVO VNITRA
odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality
Nad Štolou 3
Praha 7
170 34

Praha 5. května 2017
Č. j. MV- 58590-2/OBP-2017
Počet listů: 3

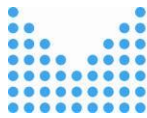
Ředitelství služby pořádkové policie
na vědomí: **kancelář PP**

Stanovisko OBPPK k otázce poskytování asistence ze strany Policie ČR při převozech duševně nemocných pacientů

Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality („OBPPK“) obdržel vaši žádost o stanovisko ve věci zákonného postupu Policie ČR při vyžádané asistenci ze strany nemocničního personálu při přepravě agresivních či potencionálně rizikových pacientů z oddělení psychiatrie. Toto stanovisko se netýká převozů pacientů, kterým bylo uloženo ochranné léčení k soudům, protože na tyto situace komplexně odpovídá vámi zaslané vyjádření analyticko-legislativního odboru z roku 2012.

Asistence Policie ČR ve vámi uvedených případech mívá formu jednak aktivního či pasivního zapojení se do spolupráce při „kurtování“ pacienta a někdy též následného doprovodu lékařského vozidla při pacientově přepravě.

OBPPK na úvod zdůrazňuje, že zcela určitě není bez dalšího možné, aby Policie ČR automaticky takovým žádostem vyhovovala s odkazem na plnění úkolů dle § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky („zákon o policii“). V tomto směru plně souhlasíme stanoviskem OSPP Libereckého kraje i Ředitelství služby pořádkové policie. Běžné vyhovování takovému požadavku představuje nejen vybočení z obecných úkolů Policie ČR dle zákona o policii, ale v praxi by znamenalo zejména nadměrné a neodůvodněné zatěžování policejních sil a prostředků činností, která Policii ČR primárně vůbec nepřísluší, o čemž svědčí i zaslaný výtah z počtu žádostí o asistenci v rámci KŘP Libereckého kraje. Na okraj lze uvést, že Policie ČR v obdobných případech zřejmě také běžně neposkytuje asistenci osobám, které se v domácnosti starají o blízkou osobu trpící nějakou formou psychické poruchy.

Policie ČR je při své činnosti vázána zákony a svá oprávnění může vykonávat jen a pouze v mezích, které jí zákon stanoví. Vždy proto bude nutné vycházet z konkrétních okolností dané situace a zejména z vyhodnocení míry možného ohrožení a rizik, které konkrétní pacient a jeho stav z hlediska ohrožení života a zdraví (svého i ostatních osob) představuje. Policie ČR má samozřejmě zásadní roli v oblasti zajišťování bezpečnosti osob a majetku a ochrany veřejného pořádku, avšak to neznamena, že by měla být úkolována k činnostem, které jí, jak už bylo zmíněno, nepřísluší a také, k nimž je oprávněn a za něž je zodpovědný zcela jiný subjekt.

V uvedených případech tak není působností Policie ČR suplovat roli lékařského či nemocničního personálu, který by měl být proškolen a vybaven odpovídajícími prostředky (např. medicínskými), které umožňují popsané situace zvládat a řešit. Stejně tak nelze požadavkem na asistenci Policie ČR řešit problém v podobě nedostatečného počtu, špatné úrovně či výbavy lékařského či nemocničního personálu. V souladu s plněním úkolů Policie ČR také rozhodně není to, že svojí přítomností působí na pacienta, který pouze odmítá lékařskému či nemocničnímu personálu součinnost. Ve výše uvedených situacích nemá policista žádný zákonný důvod, aby vůči osobě pacienta využíval jakákoli oprávnění dle zákona o policii či jiných příslušných právních norem.

Obdobné závěry platí u požadavků na doprovod nemocničního vozidla. Zejména pokud nejsou dány důvody vazby, zajištění či zadržení, neexistuje bez dalšího zákonné oprávnění ani důvod, proč by měla Policie ČR tuto formu asistence poskytovat.

Věcně se jedná o odlišné situace, než na které by dopadala právní úprava převozů pacientů, kterým bylo uloženo ochranné léčení k soudům. Proto nelze odkazovat na § 85 odst. 1, písm. c) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, který umožňuje požadovat doprovod orgány Policie ČR, jde-li o pacienta, jehož účast u soudu poskytovatel zajišťuje a který by mohl být nebezpečný sobě nebo okolí, popřípadě hrozí-li nebezpečí jeho útěku.

Působnost Policie ČR bude naopak dána v situaci, kdy se buď veškeré prostředky a možnosti lékařského či nemocničního personálu ukáží jako neúčinné a pacient svým jednáním bude bezprostředně ohrožovat svůj život, život nebo zdraví jiných osob, případně majetek. V takovém případě může Policie ČR využít svých oprávnění a například zajistit osobu podle § 26 odst. 1 písm. a) zákona o policii. Osobě zajištěné lze nasadit pouta dle § 54 zákona o policii, je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk. Zajištění nemusí mít samozřejmě pouze formu

umístění do policejní cely, ale může být provedeno i jiným adekvátním způsobem, který představuje dočasné omezení osobní svobody a který bude lépe odpovídat situaci a stavu pacienta (umístění v nemocničním pokoji, sanitě apod.).

Pokud již ze strany pacienta dochází k jednání, kterým ohrožuje sebe a své okolí, je samozřejmě Policie ČR oprávněna využít další možnosti k ochraně života a zdraví, včetně příslušných výzev k upuštění od takového jednání a případného použití donucovacích prostředků v limitech stanovených zásadou přiměřenosti a omezeními podle § 53 a § 58 zákona o policii. Na základě předchozího jednání pacienta, které bylo důvodem k postupům popsaným výše, si pak lze představit, že za účelem ochrany života a zdraví bude při převozu pacienta Policie ČR asistovat (doprovázet).

OBPPK si je vědom toho, že nemusí být vždy jednoduché v rámci operačního střediska vyhodnotit danou situaci, stav pacienta a míru ohrožení a na základě toho rozhodnout o dalším postupu. Lze proto doporučit, aby na úrovni dotčených KŘP byly s nemocničními zařízeními uvedené postupy předem projednány a stanoveny konkrétní postupy a formy spolupráce pro popsané situace. Uvedený postup může být následně vtělen do právně nezávazného koordinačního aktu, který bude deklarovat zákonné podmínky a zásady, za kterých je Policie ČR v rámci jednotlivých KŘP připravena a oprávněna takový způsob spolupráce zajišťovat.

Mgr. Radek Šubrt
zástupce ředitele odboru